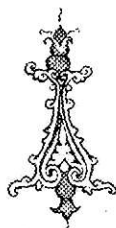

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 122
1 Δεκεμβρίου 2003

Τό μονοπάτι τῆς υπέρβασης

Ιδαγμένος ἀπό τή φωτισμένη Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας καί ἀπό τίς ἐμπειρίες τῶν Πατέρων μας, προσπαθῶ νά βιώνω μέσα μου τήν υπέρβαση. Τήν ἀποδέσμευση τοῦ λογισμοῦ μου καί τῆς καρδιάς μου ἀπό τά τυπώματα τοῦ «πεπερασμένου» καί «σχετικοῦ» καί ὑποταγμένου στή φθορά ὑλικοῦ μου περίγυρου. Νά ξεπερνᾶω τόν «κόσμο». Νά ἀφήνω πίσω μου τοὺς συσχετισμούς, πού μοῦ εἰσπνεῖται καί μέ διδάσκει ἡ καθημερινότητα. Τή γέννηση καί τή φθορά. Τή ζωή καί τό θάνατο. Τή νομοτέλεια καί τή σκοπιμότητα. Καί νά προσανατολίζω τό μυστικό δέκτη τῆς ψυχῆς μου στόν «Ὄντα». Σέ Ἐκεῖνον, πού ὑπάρχει προαιώνια. Πού δέν ὑπόκειται στούς νόμους τῆς πλάσης, τῆς μεταβολῆς καί τῆς ἀλλοίωσης. Πού δέν ἀφήνεται στήν ἀνθρώπινη, τήν ἀφελή ἢ τήν ἐπιστημονική διερεύνηση καί δέν προσφέρεται στή «μέτρηση», στήν περιγραφή καί στήν «κατανόηση».

Ηπροσπάθειά μου νά ἀνεβῶ πάνω ἀπό τόν κόσμο μας, πάνω ἀπό τήν ὕλη καί πέρα ἀπό τίς γνώσεις μου, εἶναι μιά κίνηση

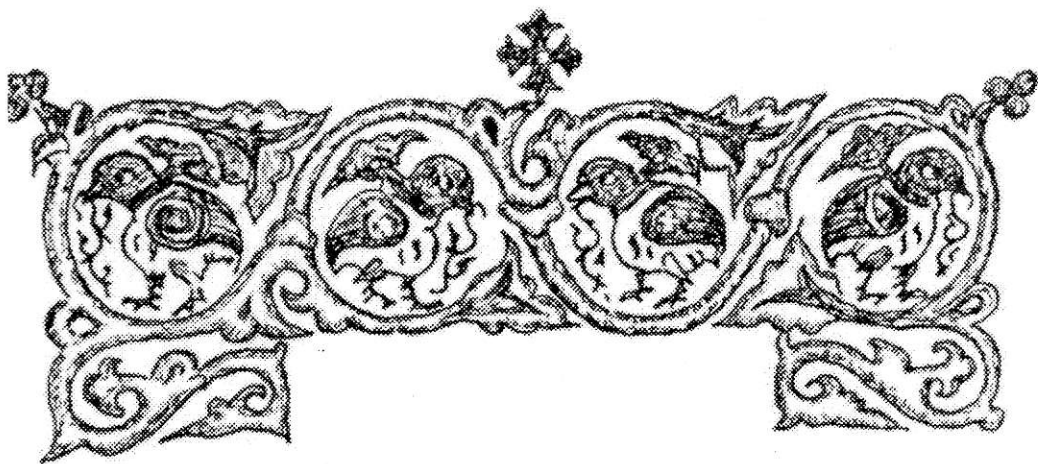
ἀφαιρετική, ἀλλά καί ἀπαλλακτική. Ἀφήνω πίσω μου τίς συναγμένες καί ἀποθηκευμένες εἰκόνες. Τίς παραστάσεις τοῦ ὑλικοῦ σύμπαντος. Τά πολυειδῆ καί ποικιλόμορφα εἶδωλα. Γιά νά προσηλώσω τήν ψυχική μου ὄραση, κάπου, στό βάθος τοῦ πνευματικοῦ ὀρίζοντα. Ἐκεῖ, πού διαγράφεται τό μοναδικό Πρόσωπο τοῦ Δημιουργοῦ μου καί Κυριάρχου μου καί Πατέρα μου.

Αν μείνω καθηλωμένος στόν ὑλικό μου περίγυρο, στό χῶρο, ἀπού τόν ψηλαφῶ καί τόν προσδιορίζω, δέ θά φτάσω ποτέ σέ Κεῖνον, πού ὑπέρκειται τῆς Δημιουργίας. Θά μείνω φυλακισμένος στό «κτιστό». Καί θά στερηθῶ τό «ἄκτιστο». Θά ἀπολαύσω τό «ὀρατό». Καί δέ θά προσεγγίσω τό «ἀόρατο».

Τήν «ὑπέρβαση» τή βιώνω μέσα μου ὡς ἀνάγκη τῆς ψυχῆς μου καί ὡς σταθερό ἄνοιγμα τῆς πνευματικῆς μου ὄρασης. Συνειδητό. Ἐπίπονο. Ἀλλά καί λυτρωτικό. Ἐλευθερώνομαι ἀπό τίς ἐγκόσμιες δεσμεύσεις. Ἀνυψώνομαι πάνω ἀπό τά ἐγκόσμια. Καί πλησιάζω, «καθαρῶ τῷ νοῖ», τήν πύλη, πού ὁδηγεῖ στήν ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ.

Στήν Ὁρθόδοξη Θεολογία μας ὑπάρχει ἕνας ἰδιότυπος ὅρος. Καλύπτει αὐτή τήν ὁδοιπορία τῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ νοῦ καί τῆς καρδιάς μας ἀπό ὅλες τίς αἰσθητές καί δεσμευτικές παραστάσεις καί ἐμπειρίες τοῦ ὑλικοῦ μας περιβάλλοντος καί τοῦ βιολογικοῦ μας κύκλου, πού τήν ἐπιχειροῦμε συνειδητά, γιά νά ἀνυψωθοῦμε καί νά φτάσουμε «εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ καί πατρός καί τοῦ Χριστοῦ» (Κολασ. β' 2) καί «ἵνα εἰδῶμεν τά ὑπό τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν» (Α' Κορινθ. β' 12). (Γιά νά μπορέσουμε νά προωθηθοῦμε στή βαθύτερη γνώση τοῦ μεγάλου μυστηρίου, πού εἶναι ὁ Θεός Πατέρας καί ὁ Ἰησοῦς Χριστός καί νά ἐμβαθύνουμε στά ἀτίμητα δωρήματα τῆς θεϊκῆς ἀγάπης).

Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας χαρακτηρίζουν τήν κίνηση αὐτή «ἀποφατική πορεία». Ἀρνηση καί ξεπέραςμα καί ὑπέρβαση τῶν ὑλικῶν καί τῶν κοσμικῶν στοιχείων, πού μποροῦν νά στοιχειοθετήσουν ἄριστα καί μέ ἐπάρκεια τόν πίνακα τῆς κτιστῆς Δημιουργίας, ἀλλά δέν ἀρκοῦν γιά νά προσδιορίσουν καί νά ἐρμηνεύσουν τό μυστήριο τῆς Θεότητας, πού εἶναι πάνω καί πέρα ἀπό ὅλα τά δημιουργήματα.

Ἀλλοτριωτικός ἐκτροχιασμός

Εκτροχιασμένος, τοῦτο τόν καιρό, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, ἐκπέμπει σήματα ἐξαλλωσύνης. Πότε ἄμεσα καί προσωπικά, μέσα στά ἐκκλησιαστικά περιβάλλοντα καί πότε μέ τά ἀπύλωτα στόματα καί μέ τίς διεστραμμένες γραφίδες τῶν ὑποτελῶν του. Οἱ παρεμβάσεις του, μέσα καί ἔξω ἀπό τό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, βιώνονται ἀπό τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα, ὡς κύματα μαινόμενης ψυχικῆς θάλασσας. Ὁ λόγος του τραχύς, ἀλαζονικός, δηλοποιεῖ μεταλλαγή τοῦ λειτουργοῦ τῶν πανάγιων, σωστικῶν Μυστηρίων σέ τριτοκοσμικό σατράπη, πού ταυτίζει τή σοβαρή καί διακριτική ὑπευθυνότητα μέ τήν ἀκυβέρνητη ἐγωπάθεια. Οἱ ἐνέργειές του σπασμωδικές, ἐπικίνδυνα ἄκριτες, κομμένες καί ραμμένες στά μέτρα τῆς αὐτοπροβολῆς, ἀποδομοῦν τή δεοντολογία τῆς εὐπρέπειας καί τῆς ἐπισκοπικῆς σοβαρότητας καί διαζωγραφοῦν τήν προσωπικότητά του στό

φόντο τοῦ φαιδροῦ καί τοῦ ἀνώριμου. Ἡ διαλεκτική του, στρεβλή, κρύβει τά στοιχεῖα, πού ἐνοχοποιοῦν τήν ἐπισκοπική διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί προσωπικά τό σημερινό προκαθήμενο καί στοχεύει (μάταια καί ἀναποτελεσματικά), στή φόρτωση ὅλου τοῦ ὄγκου τῶν μεγάλων εὐθυνῶν, στόν ἓνα ἀπό τούς ἀντιμαχόμενους, δηλαδή στήν ἐπισκοπική ὁμήγυρη τοῦ Φαναρίου.

Θά ἦταν λάθος-καί μάλιστα τραγικό-ἂν κάποιος ἀμνήστευε τό «Φανάρι» γιά τήν ἐμπλοκή, πού ταλανίζει καί ἐκθέτει, σέ ροή ἑκατόν πενήντα χρόνων καί τήν Κωνσταντινούπολη καί τήν Ἀθήνα. Ἡ ἐκκλησιαστική διοίκηση τῆς ἄλλοτε βασιλεύουσας, θρονιασμένη σέ μιά πλασματική ἐκκλησιολογική καθέδρα, ἐκμεταλλεύεται ἄγρια τίς ἱστορικές, ἐποχιακές δάφνες τῆς καί, ἀντί γιά εὐαγγελισμό τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἐκδαπανᾶται καί ἐκφυλίζεται στήν ἐκστρατεία γιά τήν καθυπόταξη τῶν συν-

ειδήσεων και τή θεμελίωση Βατικάνειου Κέντρου στίς άκτές του Βοσπόρου.

“Οψιμος, όμως, νοσταλγός και κακόγουστος αντιγραφέας των όραμάτων της έκφυλισμένης δράκας της «Πόλης» ο Χριστόδουλος, μάχεται να άρπάξει τό σκήπτρο της υπέρτατης έκκλησιαστικής έξουσίας και της διακεκριμένης προβολής και να αυτόανακηρυχτεί «πρώτος» και «Πατριάρχης» των Έλλήνων και όσα άλλα ή νοσηρή φαντασία ενός υπερφιάλου ρασοφόρου μπορεί να έπινοήσει και να δρομολογήσει.

Άκράτητος στην έπαρσή του και άπειθάρχητος στίς φιλοδοξίες του ο Χριστόδουλος, ξεπέρασε τούς άχθοφόρους των τίτλων της παλιάς, βυζαντινής, δόξας, σέ έκδίπλωση κούφων άρχαιτήσεων και σέ επίδιώξη άντιευαγγελικών πρωτείων. Ζήλωσε δόξα Σουλτάνου και καθέδρα άπόλυτου έξουσιαστή. Πού θά διατάσσει, άκόμα και τούς ισότιμους, συνυπεύθυνους Συνοδικούς Έεράρχες και αυτοί θά ύποτάσσονται, άναντίρρητα, στίς προσταγές του. Και, πού θά μιλάει στό λαό, ως ο κάτοχος και ο διαχειριστής της άπόλυτης έκκλησιαστικής αυθεντίας και ως ο μοναδικός μοχλός της όμαλότητας και της Κανονικότητας.

“Ισως ο κυνηγός των «πρωτείων» Χριστόδουλος να μή διάβασε ποτέ του την κατηγορηματική άπόρριψη των παρόμοιων φιλοδοξιών άπό τό Θεάνθρωπο Έησοϋ, τόν Ένα και Μοναδικό Έαρχηγό της Έκκλησίας μας. “Ισως να μήν έντυπωσιάστηκε και να μήν αναπαύτηκε στό παράδειγμα της άκρας ταπεινώσης, πού άποτυπώνεται στην άπλή άναστροφή του Κυρίου μας μέ τούς μαθητές Του και κορυφώνεται

στή διακονία του Έεροϋ Νιπτήρα. “Ισως-κυριαρχημένος άπό τά καέκτυπα έπισκοπικά πρότυπα του πλούτου και της χλιδής-να μήν κατάφερε να ταυτίσει την έρατική και την έπισκοπική διακονία μέ την έσχατη ταπεινώση, μέ την όριακή φτώχεια και μέ την όλική άποξένωση άπό την έπίδειξη και την καταδυνάστευση.

Άπό την πρώτη στιγμή, πού πάτησε τό πόδι του στό σκαλοπάτι του άρχιεπισκοπικού θρόνου, κάλεσε τούς συνεπισκόπους του, εκείνους, πού τόν τίμησαν μέ την ψήφο τους και τόν άποδέχτηκαν ως Πρόεδρο των Συνοδικών Σωμάτων, να σκύσουν, σέ σχήμα ταπεινώσης και ύποταγής και να τόν προσκυνήσουν ως υπερεκείμενη και υπεροχική έξουσία. Και άπευθύνθηκε στίς κοσμικές έξουσίες, σ’ αυτές, πού σέβονται την Παράδοση του τόπου και σ’ αυτές, πού δέν τή σέβονται και, κουνώντας άπειλητικά τό δάχτυλο, αυτοδηλώθηκε ως καθολικός μπροστάρης. «Έχετε ύποχρέωση να άκούτε την Έκκλησία». Και «Έκκλησία είμαι έγώ». Μέ την τακτική του αυτή και μέ τίς έμφανίσεις του προκάλεσε σάλο και έπανάσταση. Άντίδραση ίσχυρή. Και μέσα στον έλλαδικό χώρο. Και έξω άπό τά ελληνικά σύνορα.

Η πεντάχρονη συμπεριφορά του σηματοδοτεί πρωτόγνωρη και πρωτάκουστη πρόκληση. Βάναυση κατάλυση της Πατερικής σεμνότητας. Ένθρόνιση, στην καθέδρα της έπισκοπικής κενωτικής διακονίας, της κοσμικής άλαζονείας και της έπίμονης άπαίτησης προνομίων και τίτλων, πού δέν έκπροσωποϋν, παρά την κουφότητα και τή ματαιότητα.

Ίδιαίτερα, οί μεθοδεύσεις του και οί

έκδηλώσεις του, από τόν περασμένο Αύγουστο ίσαμε σήμερα, συμπληρώνουν όγκώδη βίβλο εύτελισμού του έπισκοπικού αξιώματος. Τά μηνύματα, πού έκπορεύτηκαν από τόν ίδιο καί από τό ήθικά έκπεσμένο περιβάλλον του, σημάδεψαν τή θητεία του στον άρχιεπισκοπικό θρόνο, ως θητεία άλλοτρίωσης καί διαφθοράς. Ός κακοποίηση τής αλήθειας. Ός ποδοπάτηση τών Ίερών Κανόνων τής Έκκλησίας μας. Ός κατάχρηση του ύπεύθυνου αξιώματος. Ός άνερυθρίαστη προσφυγή στην άπάτη. Ός δικτατορική λογοκρισία στην πληροφόρηση. Ός παραπλάνηση του εύαίσθητου έκκλησιαστικού πληρώματος.

Οί κρίσεις μου αυτές δέν είναι αυθαίρετες. Συνοψίζουν μία προσεκτική παρακολούθηση τών γεγονότων. Καί άντιστοιχοϋν σέ συγκεκριμένες συμπεριφορές. Τό αναλυτικό τους ξεδίπλωμα άπαιτεί καί χρόνο καί χώρο. Άπεικόνιση αλυσίδας όλόκληρης περιστατικών, πού πιστοποιοϋν τή συνειδησιακή άλλοτρίωση τής σημερινής έκκλησιαστικής έξουσίας. Πρός τό παρόν περιορίζομαι στην άπομόνωση καί τή φωτογράφιση δυό σκοτεινών καί κατάρπτυστων σελίδων. Δυό παρεμβάσεων στό Συνοδικό όργανο, στή Διάρκή Ίερά Σύνοδο τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, πού άποδεικνύουν τόν πρόεδρό της άσχετο καί μέ τή συνοδικότητα καί μέ τήν ιερατική άνδροπρέπεια.

* * *

Ή πρώτη μελανή καί βρώμικη σελίδα: Σε μία κατάσταση άκράτητης όργης καί ύποτίμησης τών ισότιμων Συνοδικών συνομιλητών του, ό πρόεδρος Χριστόδουλος ξεστόμισε φράσεις χυδαίες, πού δέν έπιτρέπει κανείς στον

έαυτό του μήτε νά τίς έπαναλάβει, μήτε νά τίς άποτυπώσει μέ τή γραφίδα του. Ό Άρχιεπίσκοπος τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, εκείνος, πού άπλώνει τό χέρι του γιά νά μεταδώσει τήν ιερατική καί τήν άρχιερατική Χάρη στους νέους λειτουργούς, εκείνος, πού ένεργοποιεί, κατά τήν παροϋσα ιστορική καμπή, τό Μυστικό Δείπνο τής Κοινωνίας καί διαμοιράζει τή Χάρη τής Πεντηκοστής, νά μολύνει τόν ιερό χώρο τής Συνοδικής Διάσκεψης μέ φράσεις, πού άκούγονται μόνο στά πεζοδρόμια τής Συγροϋ καί στά καταγώγια τής άκράϊας διαφθοράς! Ναι, ή χυδαιότητα μπήκε στην Ίερά Σύνοδο καί έδιωξε τό Πανάγιο Πνεϋμα. Μετάβαλε τό χώρο τής ιερουργίας του χαρισματικού διαλόγου σέ στέκι του ύπόκοσμου.

Τήν άρχιεπισκοπική αυτή φρασολογία (γράφε χυδαιολογία) τήν έφερε πρώτος στή δημοσιότητα ό δημοσιογράφος, πού βρίσκει στρατευμένος, από τήν πρώτη μέρα τής προαγωγής του Χριστόδουλου, στην άρχιεπισκοπική αύλή. Ίσως γιατί θεώρησε, πώς ή δημοσιοποίηση τής χυδαιολογίας θά άναδείκνυε σέ άνδρα δυναμικό καί άποφασιστικό τόν προϊστάμενό του, ικανό νά κατατροπώσει άκόμα καί τά όμοφυλοφιλικά ρετάλια του Συνοδικού Σώματος. Ή ίσως γιατί, μέσα στή σκοτοδίνη τής άμηχανίας, του ξέφυγαν είδήσεις, πού κάποιοι άλλοι θά προτιμοϋσαν νά μείνουν κλειδωμένες στό έρμάρι τής άπόλυτης σιωπής. Είτε γιά τόν ένα, είτε γιά τόν άλλο λόγο, ό δημοσιογράφος τής άρχιεπισκοπικής εύνοιας έβγαλε στή δημοσιόδσα έγιναν καί όσα λέχτηκαν μέσα στην ιερή αίθουσα τών Συνοδικών διασκέψεων. Καί τήν πληροφορία τήν παρέλαβαν

οι άλλοι δημοσιογράφοι και τη σκόρπισαν στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα.

Στή διαδικασία, όμως, της δημοσιοποίησης υπάρχει και μία παράμετρος, που είναι πέρα για πέρα ιδιότυπη και που σημαδεύει την πλήρη σύγχυση του άρχιεπισκοπικού περιβάλλοντος.

Η έφημερίδα «Ελεύθερος Τύπος», τό δημοσιογραφικό όργανο, που άγωνίζεται με πείσμα να υποστηλώνει τό άρχιεπισκοπικό έδωλο, δημοσίευσε τό ρεπορτάζ του έξαρτημένου δημοσιογράφου τό Σάββατο, 11'Οκτωβρίου 2003, στη σελίδα 14. Μετά, όμως, την κυκλοφορία των πρώτων φύλλων, άσκηθήκε λογοκρισία και τό δημοσίευμα άποσύρθηκε και άντικαταστάθηκε. Για κείνους, που γνωρίζουν τη διαδικασία έκδοσης των έφημερίδων, ή άντικατάσταση άρθρου κατά την ώρα της έκτύπωσης σηματοδοτεί μείζονα παρέμβαση. Πρέπει να άκίνητοποιηθεί τό κολοσσιαίο μηχανήμα του πιεστηρίου και να γίνουν έργασίες αλλαγών, που καθυστερούν την έκτύπωση και που κοστίζουν σε ώρες έργασίας. Μία τέτοια διακοπή της έκτύπωσης δέ γίνεται, παρά μόνο στην περίπτωση παρεμβολής άπρόσμενων και σημαδιακών πολιτικών αλλαγών. Και αυτό, που δέ γίνεται στην τρέχουσα πολιτική και κοινωνική έπικαιρότητα, έγινε μετά τη δημοσιοποίηση της χυδαιολογίας, με την όποία ό Χριστόδουλος μόλυνε τόν ιερό χώρο της 'Ιερᾶς Συνόδου. Σταμάτησαν τά τυπογραφικά πιεστήρια. Κόπηκε τό έπίμαχο ρεπορτάζ. Και στη θέση του μπήκε κάποιο άσχετο, άπλως για να καλύψει τό κενό.

Η πράξη αυτή της λογοκρισίας στον ήμερήσιο τύπο φανερώνει ότι ό ήγεμό-

νας της όδοϋ άγίας Φιλοθέης είχε πλήρη έπίγνωση του ήθικου έκτροχιασμού του και προσπάθησε να πνίξει την είδηση, για να μή φτάσει στις άκοές του λαοϋ.

Τραγικά δρώμενα από τραγικούς ανθρώπους.

* * *

Και ή δεύτερη μελανή και ύποπτη σελίδα:

Τρεις βδομάδες πριν από την τελευταία κρίσιμη συνεδρίαση της 'Ιεραρχίας της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος, στις 17 'Οκτωβρίου 2003, ό ίδιος δημοσιογράφος της άρχιεπισκοπικής αϋλής, διαβίβασε *urbi et orbi*, με όχημα την έφημερίδα, στην όποία άρθρογραφεί, τη σκληρή άπειλή του προκαθήμενου προς όλα τά μέλη της 'Ιερᾶς Συνόδου της 'Ιεραρχίας, να μην άποτολήσουν να άσκήσουν υπεύθυνα και ελεύθερα τό Συνοδικό τους χρέος, γιατί «την άλλη μέρα θά βρεθούν «πρώην».

Την άπειλή τη συνόδεψε ό αϋλικός δημοσιογράφος, με τούτη την έπισήμανση: «Και έπειδή αίωρεΐται συνεχώς από κύκλους του Φαναρίου και από κύκλους έντός της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος ή άπειλή του σχίσματος ό 'Αρχιεπίσκοπος σημείωσε ότι ή 'Ιεραρχία θά διαφυλάξει την ένότητα κλήρου και λαοϋ και όσοι έκ των άρχιερέων θελήσουν να άκολουθήσουν τό δρόμο της σύγκρουσης και του διχασμοϋ θά χάσουν τό θρόνο τους και θά γίνουν πρώην».

Η έπισήμανση αϋτή είναι μήνυμα καθαρά τρομοκρατικό. Άποσκοπεΐ στον έκφοβισμό των 'Ιεραρχών, που μετέχουν στη Σύνοδο της 'Ιεραρχίας και εΐσφέρουν τη γνώμη τους και την ψήφο τους. Τους πληροφορεΐ, πώς,

άν τολμήσουν και άποκοπούν από τον κορμό των έξαρτημένων και ύποστη-ρίξουν, μέ τό λόγο τους και μέ τήν ψήφο τους, άποψη αντίθετη μέ τήν άποψη του Χριστόδουλου, θά βρεθούν έξω από τό Μητροπολιτικό τους μέγαρο, «έκπτωτοι» και «πρώην». 'Η έλευθερία του λόγου είναι γί αυτούς κορμένη. 'Η ύπευθυνότητα της ψήφου άποτελεϊ δι-καίωμα «έν αίχμαλωσία».

'Αντιμετωπίζοντας αύτή τήν πρό-κληση, κρίνουμε σκόπιμο νά κάνουμε κάποιες έπισημάνσεις.

1. Καί μόνο νά σκεφτεϊ κανείς, πώς ένας Άρχιεπίσκοπος, εκπρόσωπος 'Ιη-σοϋ Χριστοϋ, χρησιμοποιεϊ τή μέθοδο της κατατρομοκράτησης, γιά νά μαν-τρώσει τά μέλη του 'Ιεραρχικού Σώ-ματος, τρομάζει ό 'ίδιος. Γιατί αύτή ή προειδοποίηση άποδεικνύει, πώς τό Συνοδικό πολίτευμα της 'Εκκλησίας έχει όριστικά καταλυθεϊ. Θεωρητικά μαζεύονται στην αίθουσα των Συνε-δριάσεων 80 Μητροπολίτες, ποιμένες του λαοϋ του Θεοϋ, αλλά, ουσιαστικά, ό ένας καταπνίγει τήν ύπευθυνότητα των 79, άκυρώνει τή Συνοδικότητα και επιβάλλει τή θέλησή του στο Σώμα. 'Από κεί και πέρα δέν μπορεί νά γίνει λόγος γιά κοινωνία πνεύματος και γνώμης και γιά Συνοδικές αποφάσεις μέ κύρος και μέ πειστική έκκλησιολο-γική ύποστήριξη.

2. Βέβαια, στη ροή των γεγονότων και μετά τήν άσκηση φορτικής πίεσης και άπειλών του Πατριάρχη στον 'ίδιο τό Χριστόδουλο, τό κλίμα άλλαξε. 'Ο ύπερόπτης των 'Αθηνών φοβήθηκε μήπως ξεγλιστρήσει ό θρόνος κάτω ά-πό τά πόδια του. Καί έσκυψε τό κεφάλι και προσκύνησε. 'Αλλά, στο κλίμα εκεί-νων των ήμερών και σύμφωνα μέ τήν

τότε πληροφορία του αϋλικού δημο-σιογράφου «ό Άρχιεπίσκοπος σημείω-σε ότι ή 'Ιεραρχία θά διαφυλάξει τήν ένότητα κλήρου και λαοϋ». 'Αλλά πώς θά τή διαφύλαττε αύτή τήν ένότητα; Οι Συνοδικοί 'Ιεράρχες βρίσκονταν πε-ριθωριοποιημένοι, άπωθημένοι στο πεζοδρόμιο της σιωπής και του φόβου και προσπαθοϋσαν νά ίσορροπήσουν μέσα στο σίφουνα των φιλοδοξιών, πού άλλοτε έπνεε από τό Βόσπορο και άλλοτε από τό ήγεμονικό ανάκτορο της όδοϋ άγίας Φιλοθέης. Τούς κλόνιζαν και τούς άπειλοϋσαν δυό αντίρροπα ρεύματα. Δυό 'Επίσκοποι, πού έχασαν τήν εύαισθησία της άποστολικότητας και της διακονίας και μάχονταν γιά πρωτοκαθεδρίες και γιά ύπεροχικές δικαιοδοσίες. Αϋτοί, πού μέ τίς φιλοδο-ξίες τους και τήν ύπερτροφική έπαρσή τους προκάλεσαν τήν ένταση και τον κίνδυνο σχίσματος, δέν ύποχωροϋσαν οϋτε πόντο από τίς άξιώσεις τους. 'Εμε-ναν γαντζωμένοι στη νομή των πρα-γματικών ή ύποθετικών προνομίων τους και στην άπαίτηση νά κυκλοφο-ρϋν ως «πρώτοι» και ως «κυρίαρχοι», σε κατάσταση δηλαδή, πλήρους άνα-κολουθίας μέ τίς προσταγές του Κυρίου μας και μέ τήν παράδοση των φωτισμένων Πατέρων της 'Εκκλησίας μας. Καί ήταν άποφασισμένοι νά μο-νομαχήσουν, 'ισαμε τήν όριστική πτώση. Μέ δεδομένη αύτή τήν καθαρά μανιακή άποφασιστικότητα των δυό πρωταγωνιστών, πώς ήταν δυνατόν οι 80 Μητροπολίτες της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος νά διαφυλάξουν τήν ένότητα κλήρου και λαοϋ; 'Αν, γιά λόγους συν-αισθηματικούς και πατριωτικούς ύπο-στήριζαν τό Βόσπορο, θά συναν-τοϋσαν μπροστά τους τήν έξαλλωσύνη

τοῦ «πρώτου» (καί μή «πρώτου»), πού ἐδρεύει στήν Ἀθήνα. Ἄν στέκονταν στό πλευρό τοῦ Χριστόδουλου καί τόν ὑπερύψωναν στήν ἐξέδρα τῆς πρώτης προβολῆς καί τοῦ καθολικοῦ θαυμασμοῦ, θά ἔπεφταν θύματα τῆς πατρι-αρχικῆς καταδίωξης.

Βέβαια, ὁ Χριστόδουλος, μιλώντας γιά διαφύλαξη τῆς ἐνότητος, δέν ἄφηνε περιθώρια ἐπιλογῶν. Προσέβλεπε στήν καθυπόταξη τοῦ Σώματος τῆς Ἱεραρχίας στό θέλημά του καί στόν ἐξαναγκασμό τῶν Ἱεραρχῶν νά ψηφίσουν καί μέ τά δύο τους τά χέρια, αὐτό, πού θά πρότεινε ἀπό τήν ὑπερυψωμένη καθέδρα του. Καί τήν ἄνευ δικαιώματος ἀμφισβήτησης ὑποταγή, τήν ἀποκαλοῦσε ἐνότητα καί διαφύλαξη τῆς κοινῆς ἐνότητος κλήρου καί λαοῦ.

Ἡ διαλεκτική, πού ἐκφράζει τή μόνημη τοποθέτησή του, εἶναι αὐτή. Ἄμα αὐτός κάθεται «ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καί ἐπηρμένου» διαφυλάσσεται ἡ ἐνότητα καί εἰρηνεύει ἡ Ἐκκλησία. Καί, στό κάτω-κάτω, ἂν βρεθοῦν καί κάποιοι, λίγοι ἢ πολλοί, πού θά ἐπιμένουν στήν ἄρνηση τῆς ἀναγνώρισής του, αὐτοί θά χαρακτηριστοῦν, αὐτόματα, ἐχθροί τῆς ἐνότητος καί θά τοὺς φάει τό μαῦρο σκοτάδι. Τήν ἄλλη μέρα θά εἶναι «πρώην» καί θά γυρνοῦν στά νεκροταφεῖα, νά ἱερολογοῦν τίς κηδεῖες καί νά ἀπλώνουν τό χέρι, περιμένοντας «τό τυχερό».

3. Σκέπτομαι τήν προέκταση αὐτῆς τῆς ἀπειλῆς. Χθές καί μέ τά σημάδια τῆς καταιγίδας καί τά προγνωστικά τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σχίσματος ἐμφανή, ὁ Χριστόδουλος τόλμησε καί κατατρομοκράτησε τοὺς συνιεράρχες του, λέγοντάς τους, ὅτι ἂν δέν εὐθυγραμμιστοῦν μέ τίς ὑποδείξεις του, θά χά-

σουν τό θρόνο τους καί θά περιφέρονται ὡς «πρώην». Σήμερα, ἡττημένος, μέ χτυπημένο τόν ἐγωϊσμό, βρίσκεται κουβαριασμένος στήν ἀπόγνωσή του καί στή σιωπή του. Ἄν ὑποτεθεῖ, πῶς, αὔριο, ὕστερα ἀπό μιὰ νέα φάση τῆς κόντρας, κερδίσει τή μάχη, κατατροπώσει τόν Πατριάρχη καί ἀνυψωθεῖ αὐτός στήν τιμὴ τοῦ Πατριάρχου καί τοῦ μονοκράτορα, ἔχοντας ἐξοντώσει ὅλους τοὺς ἀντιπάλους του, πῶς θά λειτουργήσει ἡ Σύνοδος; Θά ἐπανέλθει στήν ἀδελφοσύνη καί στή δημοκρατία; Ἡ θά μείνει στρατόπεδο αἰχμαλώτων; Θά ἀποκτήσουν οἱ Ἱεράρχες τό δικαίωμα νά φέρουν ἀντίρρηση στήν ἀρχιεπισκοπικὴ ἀλαζονεία; Θά αἰσθάνονται ἐλεύθεροι κατὰ τὴ διαδικασία τῶν ψηφοφοριῶν; Θά μποροῦν νά ἀναπτύξουν ἄφοβα τὴ θεολογικὴ καί τὴν ἐκκλησιολογικὴ τους ἄποψη καί νά ρίξουν τὴν ψήφο τους ἐκεῖ, πού τοὺς ὑπαγορεύει ἡ ἐπισκοπικὴ τους συνείδηση; Ἡ θά νοιώθουν σκιαγμένα πουλιά, πού μέ τὴν ἐλαφρότερη κίνηση τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ δακτύλου θά λουφάζουν κατατρομαγμένα;

Τό νά παρουσιάζεται ἓνας Ἀρχιεπίσκοπος, πρόεδρος τῶν Συνοδικῶν Σωμάτων καί νά κατατρομάζει τοὺς ὑπεύθυνους Συνοδικούς Συνέδρους, εἶναι φαινόμενο θηριωδίας. Ἐκεῖ, πού, θεσμικά καί παραδοσιακά, πρέπει νά λειτουργεῖ ἡ ἀδελφοσύνη καί ὁ ἀλληλοσεβασμός, βρίσκεται θρονιασμένη ἡ ἀπροκάλυπτη ἔπαρση καί ὁ σκληρὸς ρατσισμός.

4. Καί μιὰ τέταρτη παρατήρηση: Ὁ Χριστόδουλος μεθαίει μέ τό ὄραμα, ὅτι θά μπορέσει μιὰ μέρα νά γεμίσει τὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας μέ δικά του τσιράκια καί νά ἐξοντώσει τοὺς πραγματι-

κούς ή υποθετικούς αντιπάλους του. Ή συνωμοτική μεθοδολογία του προκατόχου του τόν ήλεκτρίζει. Καί ή προσωπική του, άναξιοπρεπέστατη πορεία πρὸς τό Μητροπολιτικό θρόνο τῆς Δημητριάδος, πού βρέθηκε ἄδειος μέ πράξη βίας καί παρανομίας, τοῦ κατακαίει τὰ ήθικά ἀντισώματα. Ξεχνάει, ὅμως, ὅτι ἐκείνη τῇ σκοτεινῇ ἐποχῇ, γιά νά ἐξασφαλιστοῦν τὰ λάφυρα τῆς ληστείας, ὁ Σεραφεῖμ καί ὁ Χριστόδουλος καί ὅλη ἡ ἐκκλησιαστική μαφία, παραχώρησαν πρόσθετες δικαιοδοσίες στό Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλης. Τέτοιες, πού τό κατέστησαν πανίσχυρο ρυθμιστὴ τῶν ἐξελίξεων στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

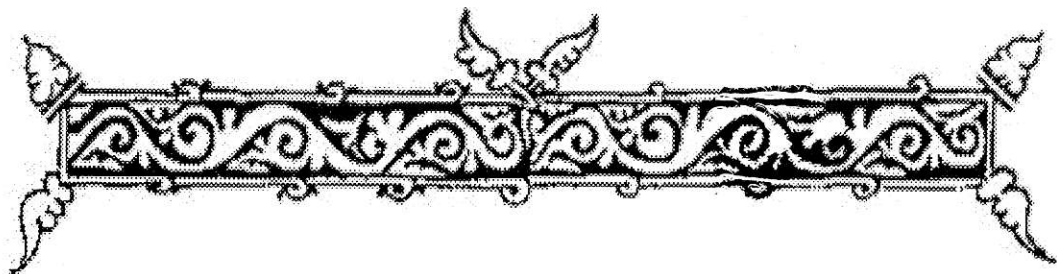
Ή πρώτη πράξη ἰσχυροποίησης τοῦ Φαναρίου εἶναι ἡ ἐπικύρωση, κατὰ τό 1975, ἀπὸ τό Σύνταγμα τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, τοῦ «Πατριαρχικοῦ Τόμου» τοῦ 1850 καί τῆς «Πατριαρχικῆς Πράξεως» τοῦ 1928. Αὐτὴ ἡ ἐπικύρωση, πού ἔφερε τοὺς δυὸ προκαθήμενος στό γήπεδο τῆς ἐξοντωτικῆς διαμάχης καί τίς ἀδελφές Ἐκκλησίες στὰ πρόθυρα τοῦ σχίσματος. Καί ἡ δεύτερη πράξη, ἐξ ἴσου ἐπικίνδυνη, εἶναι τό «ἔκκλητο», πού τό παραχώρησε ἡ Σεραφειμική μαφία μέ τόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας, καί πού ἀναφέρεται ὄχι μόνο στοὺς Μητροπολίτες τῶν λεγόμενων «Νέων Χωρῶν», ἀλλὰ καί σέ κείνους, πού ποιμαίνουν Μητροπόλεις τῆς «Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας». Ἀπὸ τό 1928, πού ἐξαπολύθηκε ἡ «Πατριαρχική Πράξη», ἴσαμε τό 1977, τό ἔκκλητο, δηλαδή ἡ δυνατότητα προσφυγῆς τῶν Μητροπολιτῶν, πού καταδικάζονταν τελεσίδικα ἀπὸ τὴ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στή Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου γιά ἀναθεώρηση

τῆς ἀπόφασης, ἀποτελοῦσε προνόμιο τῶν Ἱεραρχῶν τῶν «Νέων Χωρῶν». Καί, μάλιστα, ὑπὸ ἀμφισβήτηση. Γιατί ὑπῆρξαν καί περιπτώσεις, πού ἡ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀρνήθηκε νά στείλει τό δικαστικό φάκελλο. Μέ τόν Καταστατικό Χάρτη τοῦ 1977, τό «ἔκκλητο» ὀριστικοποιήθηκε καί ἐπεκτάθηκε σέ ὅλους τοὺς Μητροπολίτες, παλαιῶν καί νέων χωρῶν.

Μεταφέρω τὴ σχετική διάταξη: «*Τό δικαίωμα ἐκκλήτου ἐνώπιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κατὰ τελεσίδικων ἀποφάσεων ἐπιβαλλουσῶν ποινὴν ἀργίας, ἐκπτώσεως ἀπὸ τοῦ θρόνου ἢ καθαιρέσεως, τό ὅποῖον παρέχεται διὰ τοῦ ΣΤ' ὅρου τῆς ἀπὸ 5.9.1928 Πατριαρχικῆς καί Συνοδικῆς Πράξεως εἰς τοὺς Μητροπολίτας τῶν Νέων Χωρῶν, ἔχουν καί οἱ Μητροπολῖται τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος...*».

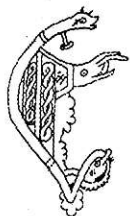
Ή διάταξη αὐτὴ ἀλυσοδένει τό Χριστόδουλο καί τὴν τρομοκρατικὴ του παρέμβαση τὴν ἀποδεικνύει γαυγίσμα μικροῦ σκύλου, πού ἐνῶ φωνάζει, κρύβεται πίσω ἀπὸ τό φράκτη. Καί αὐτό, γιά ἓνα ἀπλούστατο λόγο. Ἄν ὁ Χριστόδουλος ἀποτολμήσει νά ἐφαρμόσει τὴ Σταλινικὴ τακτικὴ τοῦ Σεραφεῖμ καί, μέ πράξεις αὐθαιρεσίας καί βίας, ἐκδιώξει Μητροπολίτες ἀπὸ τοὺς θρόνους τους, αὐτοὶ θὰ καταφύγουν στὸν ἀντίπαλο τοῦ Χριστόδουλου Πατριάρχη, θὰ ἀπαλλαγοῦν ἐκεῖ ἀπὸ κάθε κατηγορία καί θὰ ἐπιστρέψουν, θριαμβευτές, στό θρόνο τους, κοσμημένοι καί μέ τό στεφάνι τοῦ μάρτυρα.

Ἄφοῦ ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα, οἱ ἀπειλές Χριστόδουλου εἶναι σκέτα φούμαρα καί ὁ φόβος τῶν ἀντιπάλων του σκέτῃ δειλία.

ΕΝΑΣ ΑΚΟΜΗ ΧΡΟΝΟΣ ΜΕ ΤΗ Δ.Ι.Σ.

«Σεπτέμβριος 2002 - Αύγουστος 2003»

ληξε και η προηγούμενη συν-
οδική περίοδος. Και αγωνιούσε
και περίμενε και αυτή τη φορά
το ταλαίπωρο ποίμνιο να ακού-
σει επίτελους ότι κάτι το σοβαρό
και αξιόλογο θα είχε συντελεσθεί, μετά
τα όσα τραγικά και θλιβερά έκτυλίχθη-
καν, πού ένέπιπταν άμεσα στα χρονικά
όρια της δικαιοδοσίας αυτής (ή και αυτής)
της Συνόδου. Και το αποτέλεσμα; Μιά
από τα ίδια, για να το αποτυπώσουμε επί
το λαϊκότερον. Πανηγύρια και τελετές
στην πρώτη γραμμή και από εκεί και πέ-
ρα η συνήθης άδιαφορία και παρελκυ-

Ο μόνος, πού, αντί να εύνοείται,
κινδυνεύει από τό «έκκλητο» είναι ο
Άρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος. Άν
κάποτε οί πολλοί Ίεράρχες βρούν τό
θάρος να τον παραπέμψουν σέ δίκη,
για τά πολλά δεινά, πού έπέφερε στην
ταλαιπωρημένη Έκκλησία της Έλλά-
δος, δέ θά μπορέσει να κάνει χρήση
του έκκλητου. Γιατί θά βρεϊ μπροστά
του τον Πατριάρχη Βαρθολομαΐο. Και
θά αντιμετώπισει μιά νέα, σκληρή
συμπεριφορά και όριστική καταδίκη.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

στική τακτική για σοβαρά ζητήματα, είτε
αυτά ανάγονταν σε καταγγελίες και δη-
μοσιεύματα για ιδιόρρυθμες συμπεριφο-
ρές κληρικών, είτε αυτά αναφέρονταν
σε οικονομικά παράδοξα, για τα όποια
θα έπρεπε η Σύνοδος με τα θεσμοθετη-
μένα όργανά της να δράσει ως «άμεση
επέμβαση». Αυτό περίμενε να ακούσει
και αυτό με αγωνία ανέμενε να δει ο
ευσέβης λαός μας, ο όποιος έχει πολυ
κουρασθεί από τό ένα μέρος να βλέπει
φантаσμαγορικές τελετές και να ακούει
εύχολόγια και από τό άλλο μέρος να
παραμερίζονται και να περιθωριοποι-
ούνται τεχνηέντως και μεθοδευμένα «τα
βαρύτερα του νόμου».

Θα αναφερθούμε σε τρεις χαρακτη-
ριστικές ενότητες, θα προσπαθήσουμε
να προσεγγίσουμε τις ενέργειες των
Συνοδικών μας πατέρων και ασφαλώς
σαν κατάληξη θα επιβεβαιώσουμε την
απογοήτευση και τους προβληματισμούς
των καλών αδελφών μας.

1. Βασικό ζήτημα πού συντάραξε τό
πανελλήνιο, με απρόβλεπτες τις περατέ-
ρω συνέπειες και για την Έλλαδική Έκ-
κλησία και για τό Γένος μας, είναι η διέ-
νεξη, πού ήλθε στο προσκήνιο με τό

Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ ὀξυνση τοῦ προβλήματος συνέπεσε μὲ τὴ θητεία καὶ αὐτῆς τῆς Συνόδου. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ ἔχει πολλές, λεπτές καὶ εὐαίσθητες, παραμέτρους. Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ προσδιορίσουμε σὲ ποιά ἀπὸ τὶς δυὸ πλευρὲς εὐρίσκεται τὸ δίκαιο κατὰ πρῶτο λόγο ἀπὸ κανονικῆς καὶ νομικῆς ἀπόψεως καὶ κατὰ δεύτερο λόγο ἀπὸ ἐθνικῆς καὶ ἠθικῆς ἢ καὶ ἀντιστροφῶς. Ἐπιθυμοῦσε ὁμῶς διακαῶς ὁ λαὸς μας, ἀφενὸς νὰ προλάβουμε τὰ γεγονότα καὶ νὰ ἀποφύγουμε τὶς ἄστοχες παρεμβάσεις καὶ προκλήσεις, γιὰ νὰ μὴ φθάσουμε σὲ αὐτὴ τὴν ἐπιζήμια γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἔθνος μας ὀξύτητα, καὶ ἀφετέρου ἀνέμενε ἡ ἀντιμετώπιση τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ προβλήματος νὰ γίνῃ μὲ ψυχραιμία καὶ σύνεση, ὅπως προσήκει σὲ φορεῖς ἐκκλησιαστικῆς καὶ ὄχι κοσμικῆς ἐξουσίας. Ὅμως αὐτὸ δὲν ἔγινε. Οἱ Ἱεράρχες μας δὲν θέλησαν ἢ δὲν μπόρεσαν νὰ προλάβουν τὶς κακὲς ἐξελιξίσεις καὶ νὰ κατευθύνουν τὰ πράγματα σὲ μιὰ πορεία ἐκτόνωσης. Καὶ κάτι ἀκόμη. Ἴσως δὲ θέλησαν νὰ ἀντιπαταχθοῦν δημόσια, μὲ σοβαρὸ καὶ ὑπεύθυνο ἐκκλησιαστικὸν λόγο, σὲ πολλοὺς παρορμητικὰς διαθέσεις τῶν πρωταγωνιστῶν καὶ τοῦ περιβάλλοντός των. Καὶ ἀφήσαμε τὸ ταλαίπωρο ποίμνιον νὰ ἐνημερώνεται καὶ νὰ καθοδηγεῖται ἀφενὸς ἀπὸ ἀνευθυνολογία πρόσωπα, πού ἐμφανίζονται μάλιστα καὶ ὡς φορεῖς τῶν γνήσιων ἐκκλησιαστικῶν θέσεων καὶ ἀφετέρου ἀπὸ ἐκείνους, τῶν ὁποίων οἱ τοποθετήσεις ὑπαγορεύονται ἀπὸ ἰδιοτελεῖς ἢ καὶ ἀπὸ ἄλλες σκοπιμότητες.

2. Συνέπεσε ἡ συνοδικὴ περίοδος καὶ μὲ ὅσα θλιβερά παραδόξα, ἠθικῆς ἢ οἰκονομικῆς φύσεως, εἶδαν ποικιλοτρόπως

τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας καὶ αὐτὴν τὴν περίοδο. Καὶ ἐνῶ ὁ πιστὸς λαὸς μας ἀνέμενε καὶ ἐδῶ τὴν ἔρευνα καὶ τὴν συνεχῶς ἐπαγγελλλόμενη, ἀλλὰ οὐδέποτε συντελούμενη κάθαρση, εἶδε καὶ πάλι μὲ θαθεῖα ἀπογοήτευση τὰ καταγγελλόμενα νὰ παίρνουν τὴν ἄγουσα πρὸς τὰ ἀρχεῖα τῶν συνοδικῶν ὑπογείων, προσπαθώντας ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση νὰ εὑρεῖ καταφύγιο καὶ ἔρεισμα σὲ διατάξεις τοῦ κοινοῦ-κοσμικοῦ δικαίου ἢ σὲ προσωρινῆς ἰσχύος δικαστικὰς ἀποφάσεις. Ὅπως ὁμῶς εἰπώθηκε σὲ ἄλλη περίπτωσιν ἀπὸ ἐπίσημα χεῖλη, τὰ θέματα αὐτὰ εἶναι ἐκκλησιαστικὰ καὶ κανονικὰ καὶ δὲν ἀντιμετωπίζονται μὲ τὴν κοσμικὴ νομοθεσίαν, πού ἔχει ἐπιφανειακοὺς καὶ ἐγκόσμιους σκοπούς. Καὶ πρέπει ἐδῶ νὰ τονισθεῖ ἐνδεικτικὰ, ὅτι ἡ ἀμφιβολία καὶ ὁ προβληματισμὸς τοῦ πληρώματος φάνηκαν ἐντονότερα, ὅταν κατάπληκτο εἶδε τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον, πού προέρχεται ἀπὸ αὐτὸ τὸ συνοδικὸ σχῆμα, νὰ ἀπαλλάσσει κληρικὸ ἀπὸ συγκεκριμένη κατηγορία γιὰ βαρύτατο ἠθικὸ παράπτωμα, τὸ ὁποῖο ὁ ἴδιος ὁ κατηγορούμενος πανηγυρικὰ καὶ δημόσια ὁμολόγησε ἀπὸ τοὺς δέκτες τῶν τηλεοράσεων μπροστὰ στοὺς ἐκκλησιαστικοὺς τηλεθεατὰς.

3. Καὶ θὰ ἐπισημάνουμε καὶ ἓνα τρίτον. Δὲν ἀφορᾷ μόνον τὴν προηγούμενη Σύνοδο. Ἀφορᾷ καὶ αὐτή, πού βρίσκεται σήμερον στὰ πράγματα. Καὶ τὴ στιγματίζει. Δυστυχῶς καὶ αὐτὸ τὸ συνοδικὸ σχῆμα ἀντιπαρῆλθε μιὰ ἀθλιότητα τοῦ παρελθόντος. Εἶναι ἡ ἐπιβολὴ καὶ ἡ διατήρηση τῶν ἀντικανονικῶν, ἀνυπόστατων καὶ ἀνυπαρκτῶν γιὰ Μητροπολίτη «ἐπιτιμίων ἀκοινωνησίας», τὰ ὁποῖα «ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ» (βλ. ἐπίσημη δήλωση Μητροπολίτη) ἐπιβλήθηκαν στοὺς ἀκατηγόρητους καὶ ἀδίκαστους τρεῖς Ἀρχιερεῖς Σεβ.

Κωνσταντῖνο, Νικόδημο καὶ Θεολόγο τὶς ζοφερὲς ἐκεῖνες ἡμέρες τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1993. Καί, γιὰ νὰ ἐπαναφέρουμε καὶ πάλι στὴ μνήμη μας τὰ γεγονότα, εἶναι τὰ «ἐπιτίμια» ἐκεῖνα, γιὰ τὰ ὁποῖα ὁ σημερινὸς Ἀρχιεπίσκοπος, σὲ ἐπιστολὴ του σὲ τότε κυβερνητικὸ παράγοντα, εἶχε ἐπισημάνει χαρακτηριστικὰ ὅτι ἐντάσσονται σὲ ἐξυφανθέν σχέδιο ὑποπτῶν προσώπων, πού κινοῦνται στὸ ἐκκλησιαστικὸ παρασκήνιο. Καρμιά ἀπὸ τὶς Συνόδους δὲν ἀσχολήθηκε μὲ τὸ θέμα αὐτό. Οὔτε ὅμως καὶ ἐκείνη τῆς προηγούμενης περιόδου. Καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ φέρει καὶ ἡ ἴδια ἀκέραιη καὶ σὲ ὁλόκληρη τὴν εὐθύνῃ. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀρνητικὴ τῆς στάση τὴ στιγματίζει καὶ τῆς προσάπτει τὴ μομφή, ὅτι καὶ ἡ Σύνοδος αὐτή, μὴ ἐπαναφέροντας τὸ θέμα γιὰ τὴν ἄρση

αὐτῶν τῶν ἀντικανονικῶν «ἐπιτιμίων», κατέστη ipso jure συνυπεύθυνη καὶ συν-ένοχη σαυτὸ τὸ ἱστορικὸ τῆς ντροπῆς. Κάτι πού δὲν εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ δεχθοῦμε, ὅτι μπορεῖ νὰ συμβιβασθεῖ μὲ τὴν ἀγαθὴ συνείδηση Ἀρχιερέως.

Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, καλὰ εἶναι καὶ τὰ θέματα τῆς εὐθανασίας, καλὰ εἶναι καὶ τὰ θέματα τοῦ ἀθλητισμοῦ καὶ τὰ ἄλλα παρόμοια πού ἀπασχόλησαν καὶ τὴ Σύνοδο καὶ τὴν Ἱεραρχία σας, κατὰ τὶς ἐπίσημες συνεδρίες τους. Ἀφήνοντας ὅμως στὸ περιθώριο σοβαρότατα προβλήματα, πού τραυματίζουν τὸ κύρος τῆς Ἐκκλησίας καὶ μειώνουν τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ πληρώματος, ὀδνεῖτε τὸ λαὸ στὸ θλιβερὸ καὶ τραγικὸ συμπέρασμα ὅτι «οὐδὲν ἐπράξατε».

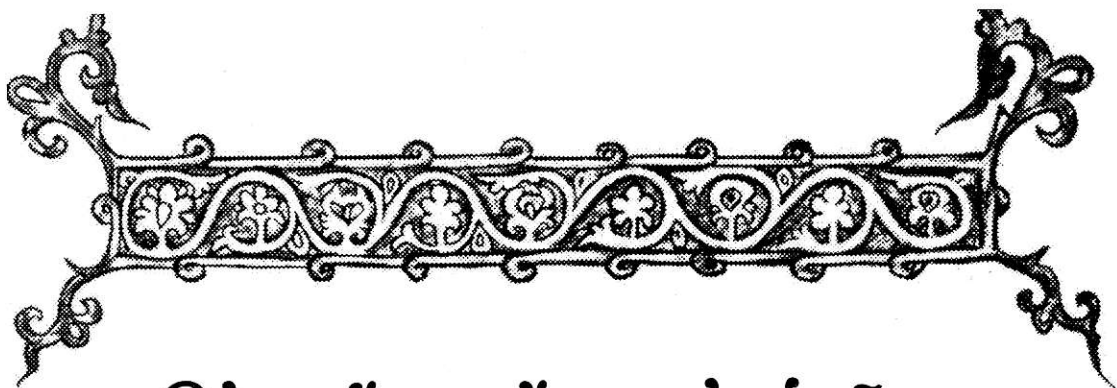
Ὁ Σχολιαστὴς

Παπα-Γιάννη

Ἄμα ὁ Πατριάρχης Βαρθολομαῖος ἐπιβάλλει στὸ Χριστόδουλο τὸ «ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνησίας», θά χάσει καὶ τὴν Ἀρχιεπισκοπή;

Ἔτσι δὲν ψήφισε ὁ Χριστόδουλος γιὰ τοὺς τρεῖς Μητροπολίτες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος;

Φιλικὰ
Παπα-Γιώργης

Οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν...

Η διαμάχη μεταξύ 'Ελλαδικῆς 'Εκκλησίας καί Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὅσον ἀφορᾷ τό δικαιοδοσιακό καθεστώς τῶν Μητροπόλεων τῶν λεγόμενων Νέων Χωρῶν, ἀνέδειξε ἓνα μεῖζον πρόβλημα γιά τήν 'Αγία μας 'Ορθόδοξη 'Εκκλησία. 'Η ἀντιδικία ἐστιάζεται στό ποιά 'Εκκλησία ἀπό τίς δύο καί σέ τί βαθμό θά ἐξουσιάζει τίς Μητροπόλεις αὐτές, καί τί εἶδους ἐξουσία θά ἀσκεῖ. Δέν ἀφορᾷ, δηλαδή, διαφωνίες ἐπὶ τοῦ τρόπου καλύψεως τῶν ποιμαντικῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ ἢ τῆς ἱεραποστολῆς, ἐπὶ θεμάτων, δηλαδή, πού σχετίζονται μέ τή σωτηριώδη πορεία τῆς 'Εκκλησίας μέσα στόν κόσμο. Δέν θά μποῦμε σέ λεπτομέρειες καί ἀναλύσεις, τίς ὁποῖες προβάλλουν, ἢ συσκοτίζουν, πρόσωπα περισσότερο ἢ λιγότερο ἐξαρτημένα ἀπό τήν πλευρά, τήν ὁποία στηρίζουν. Οὐτε θά ἀναφερθοῦμε στίς εὐθύνες τῆς Πολιτείας γιά τούς ἐθνικούς κινδύνους, τούς ὁποίους πολλοί φοβοῦνται ὅτι ἡ κρίση αὕτη προδιαγράφει. Μένοντας σέ αὐστηρῶς ἐκκλησιαστικό ὡρο, θά ἐπιχειρήσουμε ἓνα σχολιασμό μιᾶς βαθύτερης, κατά τήν ἀποψή μας, κακοδαιμονίας, πού ταλανίζει τήν 'Εκκλησία μας.

Συχνά ἀκοῦμε γιά πολεμικές συγκρούσεις σέ διάφορα μέρη τοῦ πλανήτη. "Οχι λίγα ἀθῶα θύματα καταβάλλουν βαρὺ φόρο αἵματος. Τό μοτίβο δέ τῆς προπαγάνδας ἡχεῖ μονότονα. Κάθε πλευρά ἰσχυρίζεται ὅτι πολεμᾷ γιά τό δίκαιο, τήν τάξη, τήν ἀσφάλεια. "Οτι προασπίζεται ἀδιαπραγμάτευτες ἱστορικές θέσεις, τίς ὁποῖες ὁ ἀντίπαλος ἐποφθαλμιᾷ. Στήν οὐσία, βέβαια, πρόκειται γιά ἀγῶνες κατοχυρώσεως κυριαρχικῶν δικαιωμάτων στίς σφαῖρες ἐπιρροῆς τῶν ἀντιπάλων. Αὐτά συμβαίνουν στόν κόσμο. Γιά τήν 'Εκκλησία, ὅμως, ἰσχύει ἡ ἐντολή τοῦ Κυρίου: «οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν». Στήν 'Εκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀδιανόητο νά ὑπάρχουν ἀντιπαλότητες γιά ἱστορικά δικαιώματα καί δικαιοδοσίες, πού ὁδηγοῦν στή διάσπαση τῆς ἐνότητος τῆς 'Εκκλησίας, στήν ἐχθρότητα καί τήν ἀποξένωση τῶν Χριστιανῶν μεταξύ τους. 'Η ἐπίκληση τῆς κανονικῆς τάξεως, πού κατά κόρον παρατηρεῖται σ' αὐτές τίς περιπτώσεις, συνιστᾷ ὡμή παραχάραξη τῶν 'Ιερῶν Κανόνων. Δέν ἀποβλέπει στήν εἰρήνην, ἀλλά στή στήριξη ἀθέμιτων διεκδικήσεων. Οἱ ἀντιμαχόμενοι στρεβλώνουν τόσο τούς 'Ιερούς Κανόνες,

ώστε από ἐργαλεῖα ἐνότητας καί εἰρήνης τούς κάνουν μοχλούς ἀνατροπῆς καί σφύρες θρυμματισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας.

Γιά τό ἄν δεσμεύουν τήν Ἐκκλησία τά ποικίλα ἱστορικά Της κατάλοιπα, ὁ ἀείμνηστος Καθηγητής καί Ἀκαδημαϊκός Ι. Καρμίρης ἔχει εὖστοχα παρατηρήσει: «Ἀπόλυτα ὑποχρεωτικό καί κανονιστικό γιά τήν ἀποστολική μας Ἐκκλησία σήμερα δέν εἶναι ὅ,τι κληρονόμησαν σ' αὐτήν οἱ αἰῶνες τῆς παρακμῆς, ἀλλά ὅ,τι παρέδωσαν σ' αὐτήν ὁ ἀποστολικός αἰῶνας, ὁ θεῖος Ἰδρυτής τῆς Ἐκκλησίας, οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ πρῶτοι διάδοχοί τους, γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς ἀγιαστικῆς καί σωστικῆς ἀποστολῆς της μέσα στόν κόσμον» («Ἡ θέση καί ἡ διακονία τῶν λαϊκῶν στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία», Ἐκδ. Τήνος 1988, σελ. 42). Στόν ἀποστολικό αἰῶνα οἱ σφαῖρες ἐπιρροῆς ἦταν ἄγνωστες, παρόλο πού δέν ἔλειπαν οἱ ἰσχυρές προσωπικότητες, μέ ἔνθεο ἱεραποστολικό ζῆλο, οἱ ὁποῖες μποροῦσαν κάποτε νά φτάσουν σέ «παροξυσμό» (Πραξ. ιε', 39), ὅχι ὅμως γιά «τό δικό μου καί τό δικό σου».

Δέν ὑπῆρχαν τότε πρωτεῖα καί δικαιοδοσίες, οὔτε πομπώδεις τίτλοι. Δέν ὑπῆρχαν Πατριάρχες, Ἀρχιεπίσκοποι, Μητροπολίτες. Ὑπῆρχαν Ἐπίσκοποι ισότιμοι. Δέν ὑπῆρχαν Ἀρχιμανδρίτες καί Πρωτοπρεσβύτεροι. Ὑπῆρχαν Πρεσβύτεροι, ὅρος, πού συχνά στή Γραφή ἀναφέρεται καί στούς Ἐπισκόπους, ὅπως καί ὑπό τόν ὄρον Ἐπίσκοποι ὑπονοοῦνται κάποτε καί οἱ Πρεσβύτεροι (βλ. Φιλιπ. α', 1). Κανείς ἀπό τούς Ἐπισκόπους δέν εἶχε αὐξημένες ἀρμοδιότητες καί ἐξουσίες ἐναντι τῶν ἄλλων. Κανείς Ἐπίσκοπος, μηδέ τῶν Ἀποστόλων ἑξαίρουμένων, δέν διεκδίκησε ποτέ ὡς δη-

θεν κανονικό του δικαίωμα νά «καπελώνει» τούς συνεπισκόπους του. Νά ἀσκεῖ κυριαρχική ἐξουσία ἐπὶ μιᾶς τοπικῆς, πολύ περισσότερου τῆς παγκόσμιας Ἐκκλησίας. Κανείς δέν ὀνομάστηκε πνευματικός ἡγέτης ἐκατομμυρίων πιστῶν. Αὐτοί οἱ τίτλοι, τά δηθεν «ἀπαράγραπτα» δικαιώματα καί ἐξουσίες τῶν ποικίλων «θρόνων», εἶναι καρποί «πονηροί», τούς ὁποίους κληροδότησαν στήν Ἐκκλησία φυτεῖς «σαπρῶν» δέντρων στό πέρασμα τῶν «αἰῶνων τῆς παρακμῆς».

Εἶναι θλιβερό μετά ἀπό τόσους ἀγῶνες, δέκα καί παραπάνω αἰώνων, κατά τοῦ παπισμοῦ νά «τρωγόμαστε» οἱ Ὁρθόδοξοι γιά παπικῆς ὑφῆς δικαιώματα Προκαθημένων, ἀφίνοντας τήν Ἐκκλησία μας νά κατακλύζεται ἀπό ἀπανωτές ἀναβιώσεις τῆς πιό διεστραμμένης μεσαιωνικῆς παποσύνης, ἀπό τήν ὁποία ἀκόμα καί ἡ Ρώμη πασχίζει νά ἀπαλλαγεῖ. Ἡ εἰκόνα δέ αὐτή δέν περιορίζεται στόν ἑλληνορθόδοξο χῶρο. Οἱ ἀνταγωνισμοί γιά τίς δικαιοδοσίες καί τά κυριαρχικά δικαιώματα συνιστοῦν ἄγος πανορθόδοξο. Ἄγος κατ' ἐξοχήν ὀλέθριο ἰδίως στίς μέρες μας, ὅπου τό ἀνακάτεμα τῶν λαῶν ἔχει ὠθήσει τήν Ὁρθοδοξία ἔξω ἀπό τήν ἐξωτική, (στά μάτια τῶν ἐτερόδοξων), ἀγλή ἑνός μυστικοπαθοῦς ἀπομονωτισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς, στόν ὁποῖον ἀναπαύτηκε ἐπὶ αἰῶνες, καί τήν ἔχει ἀναγκάσει νά κατέβει στόν κατακλυσμένο ἀπό τό φῶς τῶν προβολέων στίβο τοῦ παγκόσμιου γίγνεσθαι.

Σήμερα ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀποτελεῖ γιά τό Χριστιανικό κόσμον, καί ὅχι μόνο, πόλο ἐνδιαφέροντος καί θαυμασμοῦ ὡς ἡ «Ἱστορική Ἐκκλησία». Ἡ Ἐκκλησία, πού διαφύλαξε πιστότερα ἀπ' ὅλες τίς ἄλλες τήν Ἀποστολική Παράδοση. Πού δέν ἄλ-

λοιώθηκε από τό πνεῦμα τοῦ κόσμου. Γιά τό λόγο αὐτό προσελκύει μεγάλο ἀριθμό προσυλήτων. Δέν εἶναι, ὅμως, καί λίγοι ἐκεῖνοι, πού ψυχράθηκαν καί ἀπογοητευμένοι Τήν ἐγκατέλειψαν, ὅταν ἀπό μέσα διαπίστωσαν τήν ἀσυμφωνία τῆς σύγχρονης πραγματικότητας ἀπό ἐκείνη τῶν Ἀποστολικῶν χρόνων, ἰδίως στόν κατακερματισμό τῆς Ὁρθοδοξίας σέ δικαιοδοσιακά γκέτο. Οἱ εὐθῦνες, λοιπόν, τῶν Ὁρθοδόξων, καί μάλιστα ἐκείνων, πού καθισμένοι «ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας» Τήν διοικοῦν, εἶναι μεγάλες. Μέ προεκτάσεις, πού ξεπερνοῦν τά ὅρια τῆς ἱστορίας. Κάθε Ὁρθόδοξος Χριστιανός, σέ ὁποιαδήποτε θέση καί ἂν βρίσκεται, θά πρέπει νά σκύψει μέ συντριβή καί νά προβληματισθεῖ πάνω στό ἐρώτημα τοῦ Κυρίου: «ἐάν τό ἄλλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται;» (Ματθ. ε', 13). Ἐάν οἱ κανονικές Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες ἀποδεικνύονται σήμερα λιποβαρεῖς συγκρινόμενες μέ τήν Ἐκκλησία τῶν ἀποστολικῶν χρόνων, πῶς θά βροῦν τή δύναμη νά πραγματοποιήσουν τή ζύμωση, πού ἀπαιτεῖται γιά νά σωθεῖ ὁ κόσμος, ὅπως ἔγινε κάποτε, στούς πρώτους χριστιανικούς αἰῶνες;

Ἡ Ἐκκλησία, λοιπόν, τῶν ἀποστολικῶν χρόνων ὑπῆρξε μιά πραγματικότητα μοναδική. Εἶναι καί θά παραμείνει ἡ «λυδία λίθος», πού θά μᾶς κρίνει, ὡς πιστούς καί ὡς Ἐκκλησίες Ἰησοῦ Χριστοῦ, μέχρι τή Δευτέρα Παρουσία. Νά γυρίσουμε πίσω, εἶναι ἀνέφικτο, ὅπως ἀνέφικτο εἶναι νά ξαναγίνει ἕνας γέρος νήπιο. Ἡ Ἐκκλησία στή πορεία Της, καθῶς ἀπλωνόταν μέσα στούς λαούς, ἔπρεπε νά ὀργανωθεῖ στέρεα, ἀλλά καί εὐέλικτα, ὥστε, μέ πνεῦμα ἀλληλεγγύης καί ἀλληλοσεβασμοῦ μεταξύ

τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν, ἀφ' ἐνός νά κρατήσῃ ἐνιαῖα καί ἀπαραχάρακτα τήν πίστη καί τό ἦθος Της, καί ἀφ' ἑτέρου νά μπορέσῃ διεισδύοντας ἀγαπητικά στούς λαούς νά ἐπιτελέσῃ τό ἔργο γιά τό ὁποῖο ἰδρύθηκε. Δυστυχῶς, παράλληλα μέ τήν ὑγιή ἀνάπτυξή Της ἀναπτύχθηκαν, σάν νεοπλάσματα, οἱ φιλοδοξίες τῶν ἡγητόρων, οἱ ἐθνικές καί πολιτισμικές ἀγκυλώσεις, ἀκόμα δέ οἱ οἰκονομικές διαπλοκές καί οἱ γεωπολιτικές βλέψεις, πού ὑπέθαλψαν τή βουλιμία γιά ἐξουσία καί μέσα στόν περίβολό Της. Ὅλα αὐτά πρέπει νά ἀσχολήσουν τό πλήρωμα τῆς θείας παρεμβολῆς τῶν Ὁρθοδόξων. Εὐχή ὅλων μας νά ἀντιμετωπισθοῦν κάποτε σέ ἐπίπεδο γνήσιων καί ὄντως ἀντιπροσωπευτικῶν Πανορθοδόξων Συνόδων. Ὅχι στούς προθαλάμους τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Ἡ θεία ἐντολή, πάντως, εἶναι σήμερα ὅσο ποτέ ἄλλοτε ἀπόλυτη: «οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν».

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτῆτης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

Συνοδικό μπάχαλο.

Σκέτο μπάχαλο ήταν ή τελευταία Σύνοδος της Ίεραρχίας. Αύθαιρεσία, σκοταδισμός και τρομοκρατία. Αποτέλεσμα είναι, ότι ο κ. Χριστόδουλος, αν και κατάφερε να αποσπάσει τις 50 ψήφους των Μητροπολιτών, νοιώθει τη Δαμόκλειο σπάθη πάνω από το κεφάλι του.

Σε άλλες εποχές, μιά τέτοια νίκη θά τον έκανε να περιφέρεται στα τηλεοπτικά κανάλια και να θριαμβολογεί. Νά ιστορεί τη νικηφόρα εκστρατεία του και να στεφανώνει το δικό του κεφάλι. Τώρα κρύβεται στα ένδοτερα του παλατιού του και περιμένει με αγωνία την τελική έτυμηγορία των παραγόντων του Φαναρίου.

Αν οι προτάσεις του είχαν κάλυψη από τους Ίερους Κανόνες της Εκκλησίας και από τους Νόμους του Κράτους, δε θά είχε τέτοια έκβαση. Δε θά αναγκάζονταν οι νικητές(!!) να περιφέρονται, με χαμηλωμένο το βλέμμα, σαν νικημένοι. Δε θά έχαναν τα τηλεοπτικά παράθυρα το ηγεμονικό και αυτοφωτιζόμενο προφίλ του Χριστόδουλου. Και δε θά κρέμονταν τα μαύρα κρέπια του φόβου στους Συνοδικούς διαδρόμους.

Η άξιοπρεπής σιωπή.

Κατά τη διαδρομή της πολλής ανωμαλίας, οι παράγοντες του αρχιεπισκοπικού περιβάλλοντος (άχ, αυτό το άμαρτωλό αρχιεπισκοπικό περιβάλλον) διεκήρυτταν σε όλους τους τόνους, ότι ο κ. Χριστόδουλος δε βγαίνει στα κανάλια και δεν κάνει δηλώσεις, γιατί προτιμάει να κρατήσει την «άξιοπρέπεια της σιωπής».

Οι επίσημάνσεις αυτές είναι, πραγματικά, πρωτάκουστες. Επί πέντε ολόκληρα χρόνια ο Χριστόδουλος ξημεροβραδιάζει στα κανάλια και φωνάζει και σκούζει και τσιρίζει. Ελέγχει τους πάντες, κατακεραυνώνει τους πάντες, στέλνει τους πάντες στο πύρ το εξώτερο. Και διερρωτώνται όλοι εκείνοι, που επί πέντε χρόνια τον ζούν και τον ακούν να προδίδει την άξιοπρέπεια της σιωπής; Πώς ξαφνικά έγινε αυτή η σωτήρια μεταστροφή; Πώς ο λαλίστατος Χριστόδουλος έγινε άφωνότατος; Ποι και πώς ανακάλυψε, πώς η σιωπή αποτελεί άξιοπρέπεια;

Μήπως, κάποια άναξιοπρέπεια (όργη και άμετροέπεια) του Πατριάρχη Βαρθολομαίου τάραξε τόσο πολύ το όνειρο της ηγεμονικής επικυριαρχίας του ώστε, ξυπνώντας, διεπίστωσε πως δεν του άπομένει περιθώριο για φωνές και για νταϊλίκια;

«Εν πάση περιπτώσει» έστω και με τη βία και με το φόβο, η όμολογία του είναι μιά πρόοδος. Η είδηση, που έφτασε στα ΜΜΕ είναι εξέλιξη, που δεν την περίμενε κανείς από εκείνους, που έχουν μπουχτίσει με τις φωνές και με τα σκουξίματα του Άρχιεπισκόπου Χριστόδουλου.

Σεβασμός στο Νόμο!!!

Μας εξέπληξε και με ένα δεύτερο πλαστό προφίλ που δοκίμασε να φορέσει ο Χριστόδουλος. Υποθεμελίωσε τις επιλογές του στη διαμάχη με το Πατριαρχείο, στον ισχυρισμό, ότι η διοίκηση της Εκκλησίας είναι ύποχρεωμένη να σεβαστεί και να τηρήσει, με ακρίβεια και με σχολαστικότητα, όλες τις διατάξεις των εκκλησιαστικών νόμων, που έχει εκδόσει η ελληνική Πολιτεία. Και κάλεσε τους Συνοδικούς Μητροπολίτες να διακηρύξουν, ότι η απόφασή τους, αποτελεί δείγμα νομιμοφροσύνης και ύποταγής στο γράμμα και στο πνεύμα του νόμου.

Όψιμα, βέβαια και, για αυτούς, που γνωρίζουν τα πράγματα, λίαν ύποκριτικά. Γιατί, αν ξεφυλλίσει κανείς το ήμερολόγιο των Συνοδικών αποφάσεων, τόσο κατά την περίοδο, που ο Χριστόδουλος ήταν Μητροπολίτης Δημητριάδος, όσο και κατά την περίοδο, που προεδρεύει στα Συνοδικά Σώματα, θά νοιώσει να τον πνίγουν οι παρανομίες.

Και μόνο την άλυσίδα των παρανομιών, που επινόησε και διέπραξε, για να κουκουλώσει τα όμοφυλοφιλικά σκάνδαλα των φίλων του δεσποτάδων και των προστατευομένων του, αν ξετυλίξει, θά φρίξει.

Μάσκα νομιμοφροσύνης σε ύποκείμενο έκτραχηλισμένης παρανομίας.

Όπως και μάσκα επισκόπου, σε ύποκείμενο βρωμερής όμοφυλοφιλίας.